

مشتق سوئی با مثال و پاسخ تشریحی

همانطوری که می دانیم $\frac{\partial w}{\partial z}$, $\frac{\partial w}{\partial y}$, $\frac{\partial w}{\partial x}$ میزان تغییرات تابع w را نسبت به

متغیرهای Z, y, x توصیف می کند.

مشتق سوئی تابع w در جهتی مانند \vec{u} در حقیقت شدت تغییرات تابع w

را در جهت \vec{u} مشخص می کند.

برای تشریح این موضوع فرض کنید برای تابعی، مانند w در نقطه P

مقادیر مشتق سوئی را در جهات \vec{u}_1 و \vec{u}_2 به دست آورده ایم، چنانچه

$$\left. \frac{dw}{d\vec{u}_1} \right|_P > \left. \frac{dw}{d\vec{u}_2} \right|_P$$

باشد شدت تغییرات کمیت w در نقطه P در جهت

\vec{u}_1 از شدت تغییرات کمیت w در نقطه P در جهت \vec{u}_2 بیشتر است، همچنین

توجه داریم اگر **علامت مشتق سوئی مثبت** باشد، بدین معنا است که مقدار کمیت

w در حال افزایش و چنانچه **علامت مشتق سوئی منفی** باشد، یعنی، مقدار

کمیت w در حال کاهش بوده است.

مثال مشتق سویی

۱- برای تابع $f(x, y) = xe^y - y^2 + 3x$ حداکثر

مقدار مشتق سویی در نقطه $(3, 0)$ چقدر است؟

۱) ۲ ۲) ۳ ۳) ۴ ۴) ۵

جواب:

$$\text{grad } f = \frac{\partial f}{\partial x} \vec{i} + \frac{\partial f}{\partial y} \vec{j} = (e^y + 3) \vec{i} + (xe^y - 2y) \vec{j}$$

در نقطه $(3, 0)$ داریم:

$$\text{grad } f = (e^0 + 3) \vec{i} + (3e^0 - 2(0)) \vec{j} = 4i + 3j$$

و از آنجا که بیشترین مقدار مشتق سویی در هر نقطه، به اندازه گرادیان تابع می باشد، بیشترین مقدار مشتق سویی در این مساله عبارت است

از:

$$|4i + 3j| = \sqrt{16 + 9} = 5$$